

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerat do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3. Večji inzerati peti vrsta Din 4. Popusti po dogovoru, inzeratni davki posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 1 // NOVO MESTO, ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Sedaj govore topovi

Na vseh frontah so se že pričele sovražnosti — Angleška letala so zasula Nemčijo z letaki in bombardirala nemške vojne luke — Krvave borbe na Poljskem

Dočim na zapadni fronti do sedaj še ni prišlo do kakih večjih spopadov, prihajajo z nemško-poljskih bojišč poročila o vedno bolj krvavih borbah. Vojna sreča se nagiba ponekod na nemško, ponekod pa na poljsko stran. Splošno pa se mora reči, da nudi Poljaki, dasi se morajo boriti proti silni številni in tehnični nadmoči, ne samo čvrst odpor, marveč se jim je po zadnjih vesteh celo posrečilo, da so poglani sovražnika s poljskega ozemlja in so poljske čete pričele borbo na nemških tleh. Po uradno še nepotrjenih vesteh se je Poljakom tudi posrečilo zopet osvojiti Čenstohovo.

Nemci se v borbi proti Poljakom še vedno poslužujejo v glavnem letal in so zopet bombardirali celo vrsto poljskih mest in vasi. Bombardiranje je po uradnem poljskem poročilu zahtevalo dosedaj že nad 9500 žrtev, med katerimi je le malo vojakov. Večina žrtev so civilisti. Poljaki tudi obtožujejo Nemce, da se poslužujejo strupenih plinov, kar pa Nemci zanikajo.

Angleška in francoska vojna mornarica sta sedaj že zavzeli svoje določene postojanke. Vsi morski prehodi so zaprti in je blokada Nemčije popolna. Do kakih spopadov na morju dosedaj še ni prišlo, pač

pa so angleška letala letala preteklo noč bombardirala nemške vojne luke in potopila eno nemško vojno ladjo. Razen tega so včeraj nemška letala zasula Nemčijo z milijoni in milijoni letakov s poslanci Chamberlaina nemškemu narodu. V londonskih vojaških krogih zlasti podčrtavajo dejstvo, da so angleška letala kljub ogromni nemški protiletalski obrambi brez vsake neizpolne izvršila polet nad Nemčijo, kar znova dokazuje tehnično nadmoč angleškega vojnega letalstva. Nasprotno pa so se do sedaj izjavili vsi nemški poskušajo, da bi nemška letala prišla nad francosko ali angleško ozemlje in bombardirala francoska ali angleška mesta, kakor je bilo v načrtu nemškega generalnega štaba.

Na odprtem morju se še vedno nadaljuje lov za sovražnimi ladjami. Poleg včeraj potopljenega angleškega parnika »Athenia« je angleška križarka »Ajax« potopila nemški parnik »Olinde«, dočim je grški parnik »Kostis« ob danski obali naletel na mino in se potopil.

Vojne operacije na zapadu so šele v razvoju in je šele za prihodnje dni pričakovati kakih večjih spopadov.

sodeluje v borbi vse prebivalstvo. Zenske prinašajo možem streljivo in municijo in opravljajo delo v zaledju.

Nemci demantirajo

Berlin, 5. septembra. AA. DNB: Poljsko veleposlanstvo v Londonu je objavilo uradno poljsko poročilo o uporabi strupenih plinov s strani nemškega letalstva na Poljskem. Nemški poročevalski urad je pooblaščen ugotoviti, da gre za izmišljotje, katerega namen je jasen, in ki ga je treba šteti med izmišljotje, ki jih Poljska pošilja svoji zaščitnici Angliji, ki te laži takoj objavlja. Laži iz časov svetovne vojne se ponavljajo. Ne more sploh biti govora o tem, da bi nemška letala uporabljala strupene pline. Nemčija se strogo drži mednarodnega prava, medtem ko Anglija ne spoštuje nevtralnosti tujih držav.

„Vsa Poljska je že uničena“

Berlin, 5. sept. AA. DNB. »Der deutsche Dienst« ponovno piše o lažnih vesteh varšavskega radia, da so Poljaki sestrelili 64 nemških letal, medtem ko so jih sami izgubili samo 12. Čuditi se je treba, čemu naj služijo take netočne vesti, ko se ve, da je nemška vojska praktično že uničila poljsko letalstvo. V teku 2 dni je bila poljska mornarica, ki so jo toliko hvalili poljski prebivalci, s strani nemškega letalstva. Tako rekoč vsa poljska letalstva so razrušena. Zračni prostor poljskega letalstva pripada zdaj nemškemu letalstvu, ki uspešno podpira prodiranje nemških čet na vseh bojiščih. Nemško letalstvo je istotako uničilo vse poljske vojaške objekte, skladišča in transporte. Nemška mornarica je uspešno sodelovala pri uničenju poljske mornarice v kolikor poljske vojne ladje niso bežale pred njo. Naše izgube so minimalne. V zvezi s tem priporočamo, da bi vse nevtralne države, predno objavijo te lažne poljske vesti, poslale svoje ljudi, ki bi z nemškimi letali leteli nad Poljsko ter tako imeli priložnost osebno preveriti se, kaj je nemška oborožena sila tam dosegla.

Poljska poročila o borbah

Varšava, 5. sept. e. Po komunikaciji poljskega generalnega štaba je nemško letalstvo včeraj in danes bombardiralo letališča v okolici Varšave. Danes so nemški letalci močno bombardirali poljska mesta Poljaki so uspešno odbili več napadov nemških tankov. Na vsem področju Poljske je bilo v teku včerajšnjega dne sestreljenih 17 nemških in 8 poljskih letal. Na jugovzhodu Poljske borbe še trajajo. Po ogorčeni borbi sta padla v nemške roke Bitgošč in Grudžov.

Varšava, 5. sept. e. Uradno javljajo, da so poljske čete spet zavzele z naskokom mesto Zbašin, pri čemer je padlo 17 Nemcev in več Poljakov. V Poznanju je bilo sestreljenih 17 nemških letal. Na mesto Bžesnice so nemški bombniki vrgli višalne bombe. V teh borbah so nemška letala zrušila tudi en poljski bombnik.

Bombardiranje poljskih mest

Varšava, 5. sept. e. Včeraj okrog 15. je prišlo do močnejših letalskih napadov na Varšavo. Nemški bombniki so bombardirali predmestja Varšave. Poljska letalska sila je jih pregnala. V zračni bitki je bilo sestreljeno eno nemško letalo, ki je padlo na varšavske ulice. Bombardiranje je zahtevalo mnogo človeških žrtev. Ob 11. ponoči je varšavski radio javil, da so nemški letalci bombardirali razna mesta na Poljskem. Nad Kozji brod in Prohov so metali višalne bombe in povzročili velike požare. Pri Samodžianu so Nemci bombardirali potniški vlak. Bilo je mnogo žrtev. Na Pjotr je bilo vrženih mnogo bomb, prav tako na Lodz.

Nad Varšavo sestreljenih 17 nemških letal

Varšava, 5. sept. e. Pat poroča: Poljske čete so morale opustiti nadaljno obrambo Bydgošča in Grudziadza. Pri včerajšnjih letalskih napadih na Varšavo je bilo sestreljenih 17 nemških letal. Poljaki so v zračni bitki izgubili osem letal.

Cele vasi poručene

Varšava, 5. sept. e. Včeraj popoldne je sovražno letalstvo bombardiralo kraje blizu Tarnobrzega. Dve vasi v južnem delu Male Poljske sta bili popolnoma porušeni. Bombardiranje je zahtevalo mnogo človeških žrtev.

Živel kralj Jugoslavije Nj. Vel. Peter II.

Jutri bo dopolnil naš mladi kralj Nj. Vel. Peter II. šestnajst let. Jugoslovenski narod, ki ljubi svojega kralja in je pripravljen zanj in za državo vse žrtvovati, bo proslavil kraljev rojstni dan brez običajnih velikih zunanjih manifestacij. Kakor lani ob rojstnem dnevu našega kralja, tako preživlja tudi letos jugoslovenski narod težke, resne čase. Ko je pred letom dni bratska Češkoslovaška doživela usodne dneve, so Jugoslovenci s posebnim navdušenjem in posebnim poudarkom pokazali, da se zavedajo, kaj jim je mladi kralj, sin viteškega kralja Aleksandra I., Zedinitelja. Ves narod je tedaj s proslavami rojstnega dne dokazal, da hoče ohraniti za vsako ceno državo, nad katero je zavladal po tragediji v Marseillu Aleksandrov prvorojenec. V težkih časih se izkažeta volja in moralna naroda. Pred letom dni smo vsemu svetu povedali z manifestacijami dne 6. septembra, da stojimo kakor en mož za mladim kraljem, da ga ljubimo in da je Peter II. ves naš up in naša nada.

Tudi letošnji rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. proslavljamo v težkih in resnih okoliščinah. V sedemnajsto leto stopa mladi kralj v času, ko stopa Evropa v novo krvavo vojno. Zaradi izrednih razmer letos narod ne bo z zunanjimi manifestacijami pokazal mlademu kralju svojo vdanost, ne bo

izrazil svoje radosti z bučnimi proslavami. Kakor v cerkvah se bo narod zbral v prosvetnih domovih in v dvoranah ter bo z dušo in srcem pri svojem mladem kralju Petru II. Se bolj očitno kakor pred letom dni bodo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci obnovili obljubo, da hočejo čuvati in ohraniti Jugoslavijo.

Naš mladi kralj dorašča in blizu se dan, ko bo postal polnoleten. Pred tedni je prišel z morja na odhiti v Slovenijo. Kjerkoli se je pokazal, ga je narod navdušeno pozdravil in mu izkazoval svojo ljubezen. Narod se je veselil, ko je videl, kako vzornega, krepkega in vse obetajočega prvega državljanja in voditelja je usoda naklonila Jugoslaviji. Narod se je po marsejski tragediji zbral okoli naslednika viteškega kralja in je mobiliziral vse svoje moralne sile v prisegi, da bo izpolnil oporoko očeta, mladi kralj pa se je pripravil, da prevzame odgovornosti polno in težko vladarsko dolžnost. S posebno radostjo proslavljamo šestnajsti rojstni dan kralja Petra II., ker je mladi kralj letos dokončal svojo šolsko izobrazbo, dovršil z odličnim uspehom srednjo šolo in se more odslej posvetiti posebnim nalogam, kajti blizu se dan, ko bo polnoleten.

S posebnim veseljem proslavljamo letošnji rojstni dan našega mladega kralja tudi zaradi tega, ker ga doživljamo tik po dneh sklenitve sporazuma med Srbi in Hrvati. Ves narod si je želel pomirjenja in složnega sodelovanja Srbov, Hrvatov in Slovencev, za kar blagopokojni viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj ni le žrtvoval za svojo vladanja vseh svojih dragocenih sposobnosti, temveč tudi svoje življenje. Po težki preizkušnji, ki je Srbe, Hrvate in Slovence doletela z marsejsko tragedijo, smo bili vsi prežeti s kraljevo mislijo, da je treba Jugoslavijo čuvati. Aleksandrova oporoka se izvršuje in narodni sporazum je gotovo eden izmed dokazov, da se bo v celoti izpolnila in da bo njegov naslednik zavladal čez dve leti nad enotno, složno, močno, svobodno in neodvisno Jugoslavijo.

Naš mladi kralj nam je v teh težkih časih simbol enotne volje Srbov, Hrvatov in Slovencev, da smo pripravljeni za vsako ceno in tudi z največjimi žrtvami ohraniti svobodo in neodvisnost. Naj živi kralj Peter II.!

Naj živi kraljevski dom Karadjordjevičev!

Naj živi svobodna in neodvisna Jugoslavija!

Krvave borbe za Čenstohovo

Po uradno še nepotrjenih vesteh so Poljaki po srditih borbah zopet pregnali Nemce iz Čenstohove

Varšava, 5. sept. e. Včeraj so se razvile hude borbe med poljskimi in nemškimi četami za znamenito bojišče pot Čenstohovo, ki igra v vsej poljski zgodovini veliko vlogo. Nemcem se je po krvavih borbah proti obupnemu odporu Poljakov naposled posrečilo, da so osvojili to bolj iz moralnega in psihološkega vidika važno postojanko. Med Poljaki je padeč Čenstohove zbudil tem večje ogorčenje in žalost, ker je bila pri bombardiranju poškodovana tudi

znamenita slika črne čenstohovske Madone. Poljaki so zaradi tega napeli vse sile, da zopet osvoje Čenstohovo. Davi so prispele v Varšavo uradne še nepotrjene vesti, da se je Poljakom po srditih borbah, v katerih so imeli velike izgube, posrečilo zopet osvojiti Čenstohovo in pregnati sovražnika. Vest je zbudila po vsej Poljski veliko radost. V cerkvah so bile posebne molitve za rešitev Čenstohove.

Vojna sreča je opoteča

Pri Zbašinu, ki so ga zavzeli Poljaki v hudi borbi, so poljske čete prekoračile mejo in se vojujejo na nemškem ozemlju

London, 5. sept. e. V zadnjem poljskem komunikaciji se trdi, da so poljske čete pri Zbašinu, nedaleč od nemške meje, potisnile nemške čete nazaj in prešle na nemško ozemlje. Poljske čete naglo napredujejo na nemškem ozemlju.

V zadnjem trenutku se izve, da je poljska brigada prešla mejo vzhodne Pruske v okolici Kowalowa. Nemci so bili potisnjeni nazaj ter brigada nadaljuje napredovanje v notranjost vzhodne Pruske.

Poljsko vojno poročilo

Varšava, 5. sept. e. Pat: Komunikacije glavnega štaba od 4. septembra se glasi: V noči od 3. na 4. septembra in v teku današnjega dne se je nadaljevalo bombardiranje predmestij in vasi pri Varšavi, kar je povzročilo mnogo požarov in zahtevalo veliko človeških žrtev. Varšava je bila bombardirana danes popoldne. Poljski letalci so izvršili včeraj napade na sovražne motorizirane in blindirane enote v severnem področju Čenstohove. Sestreljenih je bilo 17 nemških letal, dočim so poljske izgube znašale 8 letal. Na jugovzhodu se nadaljujejo borbe. V noči od 3. na 4. septembra so poljske čete uspešno napadle

motorizirane in blindirane enote in jim prizadejale silne izgube. Na sektorju v Pomorjanskem smo bili po celodnevni ogorčeni borbi prisiljeni zapustiti Bitgošč in Grudžov. Na fronti pri Tješanovu in Prasiču se borbe nadaljujejo.

Dozdaj 9.500 žrtev letalskih napadov

Nemški bombniki so včeraj zopet bombardirali mesti Kielce in Lodz. Doselej pa še ni ugotovljeno, koliko je bilo žrtev. Uradno poročilo navaja, da znaša dozdaj skupno število žrtev bombardiranja iz zraka nad 9500, po ogromni večini civilistov.

Varšava, 5. sept. e. Pat: Poljsko uradno poročilo javlja, da je bilo v zadnjih dveh dneh pri zračnih napadih ubitih skupno 220 oseb in ranjenih 697. Od tega odpada 52 mrtvih in nad 300 ranjenih na bombardiranje nekega begunskega vlaka.

Nemška poročila

Berlin, 5. sept. e. DNB javlja: Nemške čete, ki živahno napadajo v južni Poljski prihajajoč iz Slezije, so ujele 15.000 Poljakov. Pri Krakovu se Poljaki umikajo v severni smeri in nemška vojska jim sledi za petami.

»Vaš sin je padel!« Nov način nemške propagande v p...

zaledju

Varšava, 5. sept. e. Včeraj je varšavski radio večkrat javil, da Nemci ne mečejo samo bombe, temveč tudi steklenice in epruvete s praški, balončke s plini cigarete in čokolado. Oblasti opozarjajo prebivalstvo, da teh predmetov ne vžame v roko, ker je možno, da so zastrupljeni. V pose-

meznih krajih so dobile rodčine, ki imajo svoje ljudi na fronti, brzojavke na rdečih blanketih z naslednjo vsebino: »Vaš sin je padel!« Raznašalec brzojavke je takoj po oddaji izginil. To je nov način propagande, katere namen je, demoralizirati ljudi in stroti poljski odpor. Na fronti Ravi-Ledno

Nevtralnost Jugoslavije

Uradna objava vlade — Apel vsemu prebivalstvu

Beograd, 4. septembra. AA. Uradno poročilo kr. vlade o stališču Jugoslavije v današnjem mednarodnem položaju se glasi:

Usodni dogodki, ki se zdaj odvijajo po svetu, nalagajo kr. vladi dolžnost, da še dalje ostane dosledna politiki, ki jo je Jugoslavija odločno izjavljala v zadnjih petih letih kr. namestništva s tem, da je skrbno negovala prijateljske odnose z vsemi velikimi državami ter pospeševala obstoječe dobre odnose z vsemi sosedni in ostala nevtralna pri sporih, pri katerih nista tangirani neodvisnost in integriteta Jugoslavije. Kr. vlada je globoko prepričana, da bo tako najboljše tudi v bodoče služila ne samo življenjskim interesom naroda in države, temveč da bo s takšnim svojim stališčem v mnogem pomagala ponovno vrniti pomirjenje med narode. Pri izvajanju takšne svoje politike kr. vlada računa v teh težkih časih z brezrezervno podporo vsega našega naroda.

Angleži bombardirali nemške vojne luke

Bombe so povzročile ogromno škodo — Ena nemška križarka se je potopila

London, 5. sept. e. Ministrstvo za letalstvo je izdalo snoti naslednje obvestilo: Snoti so angleške letalske eskadre bombardirale nemške ladje ob vzhodu v Kielski prelivi. Tam je bilo več vojnih ladij. Angleške letalske sile so se nato vrnile v polnem redu na svoja oporišča.

Wilhelmshaven, 5. sept. e. DNB poroča: Snoti okrog 18. so angleška letala napadla Wilhelmshaven in Cuxhaven. Bombe niso napravile nobene škode. Protiletalska artiljerija je takoj stopila v borbo. Od 12 angleških letal jih je bilo 5 sestreljenih. Sovražna letala so se nato umaknila proti Holandski, da

se ognjevo zasledovanju nemških lovcev.

London, 5. sept. e. Ministrstvo za informacije objavlja: Včeraj popoldne je kraljevo letalstvo izvršilo uspešen napad na nemški pristanišči Wilhelmshaven in Brunsbüttel na ustju v kielski prekop. Težki bombniki so napadli nemške ladje in povzročili veliko škodo. V Brunsbüttelu so bile napadene vojne ladje, ki so bile zasidrane ob obali. Povzročena je ogromna škoda. Med napadom so zašla angleška letala v hud protiletalski ogenj. Napadla so jih tudi nemška vojna letala.

Nadaljevanje na 2. strani

Nadaljevanje s 1. strani

London, 5. sept. e. Naknadno javlja, da se je pri napadu na nemške vojne ladje potopila ena nemška križarka.

Angleška mornarica zavzela določene položaje

London, 5. sept. e. Angleške pomorske enote, zlasti pa križarke, so na točkah ki so bile zanje določene v vseh morjih, zavzele svoja mesta. Dozdaj pa angleške vojne ladje še niso imele nobenega spopada s sovražnikom.

London, 5. sept. e. Obvestilo angleške admiraltete št. 1 se glasi: Pričele so se akcije vseh pomorskih sil.

London, 5. sept. e. Ministrstvo za mornarico javlja, da je akcija mornarice v vseh morjih v polnem teku. Dozdaj se ni ministruvalo prelo nobenega poročila o kakem spopadu. Dover je zaprt za ves blagovni promet.

„Nikdar nismo vodili borbe za pravičnejšo stvar kakor danes“ Poslanica angleškega kralja vojnemu ministru Hoaru Belishi

London, 5. septembra. AA. Reuter: Kralj Jurij VI. je postal vojnemu ministru Hoaru Belishi brzojavko, v kateri med drugim pravi, da angleška vojska v toku svoje slavnosti in dolge zgodovine ni bila nikdar pozvana, da vodi borbo za pravičnejšo stvar, kakor danes. Angleška armada nikoli do zdaj ni stopila v borbo za pomembnejšo stvar ter odločno zaščito svetovne civilizacije kakor danes. Zelo dobro vem, pravi angleški kralj, da se zave-

Francoske vojne poročilo

Pariz, 5. sept. AA. Uradno poročilo z dne 4. septembra zvečer pravi, da se zveze s fronto postopno urejujejo. Francoske pomorske sile so prispele na kraje, ki so jim bili določeni. Letalske sile so začele s potrebnimi izvidniškimi poleti.

Prvi letalski alarm v Parizu

Pariz, 5. sept. c. Prvi letalski alarm v Parizu je bil dan davi. Ob 7.30 je bil dan signal, da ni več nevarnosti. Sovražna letala se nad Parizom sploh niso pojavila.

Evakuacija Londona končana

London, 5. sept. c. Uradno javljajo, da je bila snoti evakuacija Londona v predvidenem obsegu končana.

date dolžnosti napram svetovni civilizaciji in da se zavedate dolžnosti, ki jih ima vsak vojak svoje vojske in da bodo vojski te svoje dolžnosti izpolnili s velikim junaštvom. V svoji molitvi bom prosil Boga, da vas obrani in varuje vsakega posameznika.

Vojni minister Hore Belisha se je zahvalil svojemu suverenu za brzojavko, tako v svojem kakor v imenu vseh angleških častnikov in vojakov.

V Parizu se ni mnogo spremenilo Življenje gre svojo normalno pot

Pariz, 5. sept. e. Včeraj je bil izdan prvi službeni komunik, v katerem se trdi, da so se pričele vojne operacije na kopnem, na morju in v zraku. Te vesti niso izzvale nobene nrove niti vznemirjenosti. V Parizu teče življenje v znamenju izpopolnitve priprav proti napadom iz zraka. Ljudje hodijo po ulicah s plinskimi maskami. Avtomobili vozijo zvečer brez luči. Na vseh hišah so okna zastirta z belimi, gostimi in temnimi zastori, da svetloba ne uhaja na cesto. Avtobusni promet je popolnoma reden, dasi je za polovico manjši kakor običajno. Življenje po ulicah in zabaviščih je polno ljudi, ki razpravljajo o najnovejših vesteh. Četudi ne bi kavar in zabavišč ob 23. zapirali, bi se komaj opazila razlika med sedanjim vojnim stanjem in normalnim časom. Trgovine delajo normalno. Resnica je, da je število osebja manjše, a že

so vsokile na izpraznjena mesta ženske, ki se počasi uvajajo v delo. Prijetno presenečenje je izzvalo v Parizu vest, da je spet odprta italijansko-francoska meja. Te vesti komentirajo na razne načine, a vsi komentirji se strinjajo v tem, da so v izgledu boljši odnosi med Francijo in Italijo.

Francosko delavstvo za odločno obrambo

Pariz, 5. sept. e. Delavski sindikati v Franciji so objavili manifest, v katerem se izraža edinstvena volja delavstva v Franciji, da doprinese k zmagi pravice in enakosti zunaj Francije, a k pospešenju in zavarovanju narodne proizvodnje doma. Kot odgovor na nemško propagando v francoskem jeziku po radiu je francoska vlada sklenila, da bo tudi ona po radiu odgovarjala nemškim poslušalcem v nemščini.

Južna Afrika prekinila odnošaje z Nemčijo

Proti predlogu predsednika vlade Herzoga je parlament sklenil, da stopi na stran Anglije

Capetown, 5. sept. c. Sinoči se je sestaj južnoafriški parlament. Predsednik vlade general Herzog je stavil predlog, naj Južnoafriška unija ostane z vsemi evropskimi državami v nespremenjenih odnošajih. Minister pravde general Smuth je stavil spreminjalni predlog, naj Južnoafriška unija prekinje odnošaje z Nemčijo in ostane v nezpremenjenih tesnih zvezah z angleškim imperijem. Parlament je po dalj-

Si debati sprejel predlog generala Smutha z 80 proti 67 glasovom. V debati se je general Smuth odločno izjavil za to, da Južna Afrika stoji trdno ob strani Anglije v popolnem soglasju z govorom kralja Jurija VI. na narode imperija. General Herzog pa je izjavil, da ni nobenih dokazov za Chamberlainovo trditev, da hoče Hitler zagospodariti vsemu svetu.

Južna Amerika se še ni odločila

V svrhu določitve skupnega stališča bo prihodnje dni konferenca vseh držav latinske Amerike

New York, 5. sept. c. Te dni se sestanejo v eni izmed srednjameriških držav zastopniki vseh držav latinske Amerike, da zavzamejo skupno stališče napram položaju v Evropi.

Buenos Aires, 5. sept. e. Javno mnenje Argentine zahteva, da države latinske Amerike ostanejo ob strani in se ne vmešajo v mednarodne spore. V zvezi s tem je napravila močan vtis izjava Brazilije, da bo ostala nevtralna. Tisk tolmači v istem smislu tudi izmeno brzojav med predsednikom Kolumbije in Argentine. Predsednik Kolumbije Santos je poslal predsedniku Argentine brzojavko, v kateri poudarja potrebo sodelovanja ameriških držav glede na spore v Evropi. Predsednik Ortis se odgovoril z brzojavko, v kateri pravi, da pozdravlja to iniciativo in da je Argentina že ukrenila prve

korake v tej smeri ter bo stopila v stike s predstavniki ostalih držav Južne Amerike.

Varnostni ukrepi v Ameriki

New York, 5. sept. AA. Havas: Po objavi vojne v Evropi se nahajajo vse javne ustanove v New Yorku pod nadzorstvom policije, da bi se onemogočila sabotaža. V ta namen je zvišano število stražnikov. Policija varuje konzulate in dake ter mostove in tunele. Pomorsko oporišče v Brooklinu javnosti ni več pristopno. Vazneje tovarne, posebno tovarne letal varujejo privatni detektivi.

Washington, 5. sept. c. Ameriška vlada je odredila, da mobilizira 116 rezervnih rušilcev za zaščito ameriške obale ter zavarovanje nevtralnosti. Tudi osebe vojne mornarice bo znatno povečano.

Tudi Madžarska ne bo spremenila svoje nevtralnosti

Budimpešta, 5. sept. e. Vsi včerajšnji popoldanski budimpeštanski listi prinašajo na prvi strani naslednje obvestilo:

V zvezi z evropskim konfliktom so se v nekaterih tujih državah razširile vesti in razna ugibanja o sedanjem in bodočem stališču Madžarske. V zvezi s temi vestmi v madžarskih merodajnih krogih poudarjajo, da je v Berlinu in Rimu znano stališče Madžarske in da ni ničesar nastopilo, kar bi moglo vplivati na spremembo tega stališča.

Budimpešta, 5. septembra. AA. Madžarski merodajni krogi kategorično demantirajo, da bi imela vlada namen proglasiti na Madžarskem obsežno stanje.

Vojaški komisarji na Madžarskem

Budimpešta, 5. sept. e. V soboto je stopila v veljavo uredba, da so postavljeni komisarji na vsem ozemlju Madžarske pri vseh okrožnih uradih. Naloga teh komisarjev je, da skrbijo za skladnost poslovanja med civilnimi in vojaškimi oblastmi. Po madžarskem zakonu o ustanovitvi vojske se imenujejo komisarji v primeru vojne ali v primeru neposredne vojne: nevarnosti.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Anglija prekinila odnošaje s Slovaško

Bratislava, 5. sept. e. Angleška vlada je odpoklicala svojega predstavnika pri slovaški vladi v Bratislavi. Prav tako je slovaško zunanje ministrstvo dalo navodilo slovaškemu konzulu v Londonu, da se vrne v Bratislavo.

Španija proglasila strogo nevtralnost

Burgos, 5. sept. c. General Franco je po sklepu španske vlade snoti izdal zakon o nevtralnosti Španije, ki se glasi: »Ker je prišlo ofiicelno do nesretnega izbruha vojne med Anglijo, Francijo in Poljsko na eni ter Nemčijo na drugi strani, proglašam s tem najstriktejšo nevtralnost Španije v tej vojni, v skladu s španskimi zakoni in mednarodnimi zakoni. — General Franco.«

Iran nevtralen

Tehran, 5. septembra. AA. Reuter: Vlada je izdala sledeče obvestilo: V času, ko je na kalot izbruhnila vojna v Evropi, sporoča iranska vlada svoj sklep, da ostane nevtralna.

Rumunija čaka s puško ob nogi

Ne želi se mešati v konflikte velesil in želi ostati nevtralna, toda budno čuva svoje interese

Bukarešta, 5. sept. e. Včeraj popoldne je bila seja rumunske vlade, ki je trajala od 13. do 20. Nato je bil izdan naslednji komunik:

Ministrski svet je po ekspoziciji ministrskega predsednika in zunanje ministra ugotovil:

1. V državi vladata najpopolnejši red, mir in zaupanje. Edinstvo nacije je dovršeno. Narodne manjšine se nahajajo v skladu z življenjskim ritmom države.

2. Glede zunanje politike je Rumunija sklenila, da ohrani sedanje mirno stališče v sporazumu z vsemi sosedji. V tem smislu je vlada pripravljena, da spet ponudi sklenitev pakta o nenapadanju Madžarski. Vlada je ukrenila tudi vse potrebno za obrambo meja.

Službeni krogi so dobili informacije iz Budimpešte, da se tamonajše javno mnenje in vodilni krogi bavijo z mislijo o organizaciji bloka nevtralnih držav. Hkrati se poudarja, da se vse bolj kaže volja za zaključitev pakta o nenapadanju z Rumunijo.

Vlada je po svojih najboljših pozvanih predstavnikih izjavila, da se zunanja poli-

Eksplzija v Zepelinovih tvornicah

Curib, 5. sept. c. S švicarske meje ob Bodenskem jezero poročajo, da je prišlo pomoči v tovarni letal v Friedrichshafnu do hude eksplozije. Podrobnosti še niso znane.

Nemci zadržali angleškega poslanika

Amsterdam, 5. sept. c. Angleški poslanik Henderson je bil davi le vedno na nemškem ozemlju. Nemške oblasti ga bodo pustile čez mejo le, ko bo nemški odpravnik poslov iz Londona došel v Rotterdam, kamor je na potu. Tudi francoski poslanik Coulondre je še zadržan v Nemčiji.

Poljski poslanik je moral 2 dni čakati v vlaku

Kodanj, 5. sept. c. Poljski poslanik Lipski je včeraj prispel v Kodanj, potem ko je moral skupno z vsem osebjem poljskega poslanstva v Berlinu dva dni v vlaku čakati na nemško-danski meji, da je dobil dovoljenje za prestop meje.

Tuje ladje se zatekajo v nevtralna jugoslovenska pristanišča na Jadranu

V splitski luki so že 1 nemška, 1 ameriška in 1 holandska ladja

Split, 5. sept. e. Včeraj je prispel v splitsko luko velik nemški parnik »Egina«, last družbe Nordfok iz Bremena. Ladja je bila namenjena v Brailo v Rumunijo, pa je med potjo prejela radijsko vest, naj se umakne v nevtralne vode. Na parniku je osem nemških oficirjev in 30 kitajskih mornarjev. V splitski luki se je zadržal tudi italijanski parnik »Mizem«, ki se je zadržal s premočom. Poleg tega sta se zatekli v pristanišče dve manjši jauti, ena ameriška in ena holandska. Pričakujejo, da se bo zateklo v pristanišče še mnogo tujih ladij.

Zimski vojni red na Jadranu

Split, 5. sept. e. Kakor je bilo predvideno, je zaradi mednarodnih dogodkov stopil v veljavo zimski vojni red za plovbo po Primorju. Tako bodo parniki na mesto vsak dan pluli med Sušakom in Splitom le trikrat na teden, a med Splitom in Dubrovnikom le po enkrat namesto po dvakrat na dan, kakor do sedaj in kakor so običajno vsako leto vozili do 15. oktobra oktobra.

Italijanom se ni treba vrniti v domovino

Split, 5. sept. e. Konzulat kraljevine Italije je obvestil italijanske državljane na svojem področju, da se jim ni treba vrniti v Italijo.

Veliki Belt zaprt z minami

Kodanj, 5. sept. e. Doznava se, da je Nemčija položila mine pri vzhodu v Veliki Belt južno od danskega otoka Lolda in pri vzhodu v Oresund. Vojno ministrstvo Danske je izdalo posebno naredbu za plovbo v danskih teritorialnih vodah.

Nemške ladje so se zatekle v mehiške luke

Mexico City, 5. sept. c. Nemška ladja »Kolumbus« se je zatekla v luko Veracruz. Skupno je pribežalo v mehiška pristanišča devet nemških ladij.

V Ameriki zaplenjen nemški parnik

London, 5. sept. AA. Reuter: Nemški trgovski parnik »Kristof Dornum« je bil po poročilu iz Halifaxa zaplenjen v Botwoodu na Novi Zemlji. Posadko so zaprili v Saint Johnu na Novi Zemlji.

Število žrtev »Athenie« še ni ugotovljeno

London, 5. sept. c. Se vedno ni znano točno število žrtev torpedirane ladje »Athenie«. Dve nevtralni ladji sta davi pripeljali 400 potnikov z »Athenie« v Firth of Clyde; zaradi megle sta morali prekiniti vožnjo v Glasgow. Norveška ladja »Knut Nilson« ima na krovu 430 rešencev in je na poti v irsko luko Galway. Ameriški parnik »City of Flint« je rešil osem potnikov, ki so bili vsi ranjeni.

Novi angleški ministri

London, 5. sept. AA. Reuter: Imenovani so bili novi ministri, ki ne pripadajo vojennemu kabinetu. Za ministra za prehrano je bil imenovan Morrison, ki bo istočasno vršil dolžnost kancelarja vojvodinje Lancasterke. Za ministra za informacije je imenovan lord Mac Milen, za ministra za vojno gospodarstvo pa Ronald Hubert Cross.

Omejitev izvoza v Italijo

Rim, 5. sept. c. Iz Italije je prepovedan izvoz raznih kovin, avtomobilov, letal in nekaterih živil in kemičnih produktov.

Avstralija : Amerika 3 : 2

Pensilvanija, 5. sept. Avstralija si je z zmago nad Ameriko 3:2 osvojila Davisov pokal. V zadnjih dveh singlih je Quist premagal Rigsa s 6:1, 6:4, 3:6, 6:4 ter Bromwich-Parkerja s 6:0, 6:3, 6:1.

Boležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 5. septembra; katoličani: Lovrenc.

DANASJE PRIREDITVE
KINO MATICA: Rdeča plesalka
KINO SLOGA: Ali Baba in 40 hajdukov
KINO UNION: Pesem sreče
KINO SSKA: Ramona

DEŽURNE ELEKARNE
Danes: Mr Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Miklošičeva cesta 20, Murnayer, Sv. Petra cesta 78.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Torek, 5. septembra: zaprto.
Sreda, 6. septembra: Velika skušnjava. Izven. Znižane cene.
Četrtek, 7. septembra: zaprto.
Petek, 8. septembra: Neopravičena ura. Izven. Znižane cene.
Sobota, 9. septembra: zaprto.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Torek, 5. septembra: Ero z onega sveta. Slavnostna predstava v splošno rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Izven. Znižane cene.
Sreda, 6. septembra: zaprto.
Četrtek, 7. septembra: Plesni večer na izvirno slovensko simfonično glasbo. Gostuje gđ. Wiskakova. Izven. Znižane cene.
Petek, 8. septembra: Traviata. Gostovanje Zlate Gjurgjenac in Josipa Gostiča. Izven.
Sobota, 9. septembra: Trubadur. Gostovanje gđ. Basičeve. Izven. Znižane cene.

Iz Kranja

Poslovilni večer Gedža-orkestra, ki je s svojo ubrano melodioznostjo razveseljeval goste hotela in kavarne »Stare pošte« ter s svojimi koncertnimi točkami zadovoljil tudi resne ljubitelje glasbe, se je razvil v pravo družabno prireditev, na kateri je vladalo najprijetnejše, kar pristočno razpoloženje in katere so se udeležili v zelo lepem številu letoviščarji i domačini. Prav to slovo je pokazalo, kolikšne simpatije so si ti mladi glasbeniki pridobili med trimesečnim bivanjem v Kranju z umetniškimi izvajanjem programa in s svojimi priljudnimi ter prijaznim nastopom. Največ hvalečnosti in razumevanja so seveda pokazale navdušene plesalke s svojimi kavalirji, ki so večer za večerom obiskovali prijazni vrt hotela »Stare pošte« in tu omamljeni od zvokov priljubljenega Gedža-orkestra pozabljali na svoje vsakdanje skrbi. Pa tudi drugi so prišli vedno na svoj račun, saj jih je poleg izvrstne godbe tolažila in jim preganjala tegobe življenja pristna kapija in prav skrbno in okusno založena kuhinja hotela »Stare pošte«. Prepričani smo, da je tudi aglini in vsevidni hotelir g. Lieber opazil marsikatero skrito solzo v začrbi oči mladih plesal in da jih bo prihodnjo sezono otrli s tem, da zopet povabi simpatične mladenčke Gedža-orkestra na gostovanje v Kranj.

Čitajte

š i r i t e

»Slovenski Narod«!

Š A H

Brzoturnir centralnega šahovskega kluba za prvenstvo septembra bo 5. t. m. ob 20. v igralnem salonu Zvezde na klubskem brzoturnirju za prvenstvo avgusta je zmagal Puc s 13 točkami izmed 14 dospejlih pred Kumljem, Izvedcem in Germekom.

V trenutni duševni zmedenosti v smrt Skočil je skozi okno na cesto in obležal mrtev

Ljubljana, 5. septembra

Ponoči ob pol 1. so bili reševalci majno pozvani na Novi trg 1, kjer se je malo prej odigral strašen dogodek. Skozi okno stanovanja v III. nadstropju se je pognal 42letni zasebni uradnik Stanislav P. in obležal na tlaku z zlomljenimi nogami in prebito lobanjo, ves v krvi.

Stanko P., ki je že dolgo časa stanoval v omenjeni hiši pri postnem upravitelju g. Lapajnetu, je prišel snoti domov okrog 21. že pri prihodu je govoril nekam zmešano. Poprosil je za čaj, ki mu ga je gospodinja takoj skuhalo. Ko ga je izpil, je zopet začel govoriti zmešane stvari, nato pa je odšel v kopalnico in se okopal. Po kopanju je naenkrat planil na hodnik in zakričal: »Gospa, zamenjajte okna!« Potem je nekaj časa gledal okrog sebe, na prigrbovanje gospe pa se je umaknil v svojo sobo. Čez čas je pokačil domačega sina Stojana, ki mu je šel kupit cigare in časopis. Kazalo je, da se je pomislil, naenkrat pa je začel ponovno kričati: »Dol Stojan, kralj je apodaj, jaz vas hočem rešiti!« Govoril je še druge zmešane stvari, slednjaj pa se je posrečilo domačim, da so ga zopet pomirili in so še nekaj časa ostali pri njem v sobi, ko je že legel v posteljo. Kasneje se je že zdelo, da je po-

polnoma miren, zato so odšli domači iz sobe, ostali pa so še nekaj časa zunaj na hodniku in pazili, če ne bo zopet vstal. Čez kakke tri četrt ure so res čuli, da se je v sobi odprlo okno. Domači sin je tedaj hitro odprl vrata in zagledal pred očmi oknom Stanka v spalni srajci. Zavpil je, v naslednjem trenutku pa se je Stanko že pognal skozi okno in obležal ves razbit na cestišču. Domači so takoj odhiteli na cesto in obvestili o žalostnem dogodku reševalce, ki so bili že po nekaj minutah na mestu. Stanka P., ki je imel zlomljeni obe nogi v členkih, razbito glavo in še druge poškodbe, so v vsej naglici prepeljali v bolnico, kjer pa so mogli ugotoviti samo še smrt. Truplo so nato odpeljali nazaj pred Mešni dom, kamor je prispela kmalu nato komisija, v kateri sta bila policijski zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Mislj. Na odredbo komisije so truplo prepeljali v bolnico, hkrati pa so bili že davi na vse zgodaj obveščeni o dogodku pokojniškovi sorodniki. Pokojni Stanko P. je bil po rodu Ljubljančan. Bil je mirne narave in zelo pri ljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pred časom je bil bolan in se odtevil ni najbolje počutil. Že nekaj časa so pri njem opazili znake bolezni v glavi in je šel tudi v smrt v trenutni duševni zmedenosti.

Raztresenost in pozabljenost slavnih ljudi

Znana je zgodba o profesorju, ki je v raztresenosti izročil svojo ženo gledališki garderobierki ter jo je sam mahnil s svojim dežnikom na svoj sedež v parter. Zena je zaradi tega zahtevala ločitev zakona. Znano je, da so učenjaki raztreseni, a morda še bolj raztreseni in pozabljeni so slavniki državni in slavniki igralci.

Roosevelt izgubi povprečno en žepni robc na dan, izgubi ga kjerkoli, na pisalni mizi, v avtomobilu ali na cesti, ko odzdravlja svojim oboževalcem. Zbiralci in Rooseveltovi oboževalci s strastjo zbirajo Rooseveltove izgubljene robce. Zal pa uporablja prezident navadne robce, ki nimajo posebnega monograma, zato je avtentičnost Rooseveltovih robcev težko dokazljiva.

Cingajšek uporablja, kakor je povedala njegova žena, samo tenke, denarice, klobuke, površnike. Nekoč je izgubil celo svojo tajnico, ki je v neki veliki restavraciji zaspala za mizo po celodnevem napornem delu.

Charlie Chaplin je skoraj bolesten pozabljenec in raztresenec. Izgublja pisma, polnilna peresa, beležnice, denarice, klobuke, površnike. Nekoč je izgubil celo svojo tajnico, ki je v neki veliki restavraciji zaspala za mizo po celodnevem napornem delu.

Jurij VI., angleški kralj, včasih izgubi svoje polnilno pero ali svoje rokavice. Prišlo pa se mu je tudi že, da je izgubil svojo melono-polcilinder.

Litvinov, bivši ruski komisar za zunanje zadeve, ima navado vtakniti svoje rokavice v desni žep spodnjega suknjaka, toda vedno pozabi, kam je dal rokavice in jih išče po vseh žepih, potem se spomni, kje so. Izgubil je tudi že denarico in nekoč celo potni list.

Herriot je samo enkrat pozabil ali izgubil svojo pipo v parlamentu, kar je bila senzacija za Pariz. Fotoreporterji so prišli in pozabljenko pipo fotografirali, časopisi so slike objavili. Sicer Herriot rad izgubi lističe iz žepov, na katerih pa nikoli ni napisana politična skrivnost, temveč samo pripombe k literarnim delom, ki jih je Herriot prej ta dan študiral.

Gustav V., švedski kralj, je nekoč izgubil svojo uro, ki ima četrkotno obliko. Na francoski rivieri, kjer prebije vsako leto nekaj tednov, in se udeležuje teniških turnirjev, rad pozabi na svojem stolu cigaretno dozo.

Razgovor z eksperimentalnim psihografologom F. T. Karmahom

Naš znameniti eksperimentalni psihografolog F. T. Karmah, ki se je mudil nedavno več časa tudi v Franciji in Belgiji, je prišel zopet v Ljubljano, odkoder odide na novo turnejo po Jugoslaviji in Bolgariji. Ker bo slavil v kratkem petnajstletnico svojega uspešnega strokovnega dela, je podal našemu poročevalcu nekaj zanimivih izjav o svojem dosedanjem delu, kakor tudi o splošnem razvoju moderne znanstvene eksperimentalne psihografologije. Predvsem nas je zanimalo vprašanje, kaj ga je napotilo, da se je posvetil psihografologiji kot življenjskemu poklicu?

»Proučevanje človeškega značaja,« je dejal F. T. Karmah, »me je zanimalo že v dijaških letih. K temu me je gnal neki notranji nagon, temelječ na gotovo prirajeni intuiciji. Že čisto mlad sem se zanimal tudi za pisavo svojih sošolcev in drugi ljudi. Dasi se nisem imel pravih pojmov o grafologiji, sem vendar napovedoval stvari, ki so zbujele zanimanje. Tako sem odkril v sebi talent in se zlasti tudi na prigrvarjanje drugih ves posvetil tej stroki. Po preštudiranju cele vrste del o moderni psihografologiji, sem se napotil končno na študije v Švico, odkoder sem se šel izpopolnjevati pozneje še v Nemčijo in Francijo. Tako sem se seznanil z eksperimentalno psihografologijo kot znanostjo in se pričel uveljavljati v praksi. Doseženi rezultati so me vzpodbujali k vedno nadaljnjim korakom. Uspehi so se množili. Sprva se je omejevalo moje delovanje le na Slovenijo, potem se je razširilo na vso Jugoslavijo in dalje po Evropi.«

Kje vse ste do sedaj že nastopili?

»V svrhu študija in prakse sem prepotoval večino Evrope. Bil sem razen po vsej Jugoslaviji še v Grčiji, Bolgariji, Turčiji, bivši Avstriji in Češkoslovaški, Nemčiji, Holandiji, Belgiji, Angliji, Franciji, Švici in Italiji. V nekaterih omenjenih državah sem se mudil ponovno po več mesecev. Moje delo je našlo povsod popolno razumevanje in moje ime je postalo splošno znano. Odkrito moram priznati, da so me skoraj povsod sprejemali kot jugoslovanskega zela uslužbo. Po vseh velikih evropskih mestih skoraj ni večjega lista, ki še ni pisal o meni in objavil moje slike. V pariskih, londonskih, amsterdamskih, bruselskih, rimskih, milanskih, tržaških, sofijskih, atenskih in drugih dnevnih izšli intervjui z menoj. Ponekod so mi posvetili kar cele strani. V Jugoslaviji pa seveda ni lista, ki še ne bi bil pisal o mojem delu.«

V svojem arhivu hrani F. T. Karmah vse, kar se je doma in v tujini pisalo o njem, in to je cela skladišnica. Z vsem tem gradivom bi se dale napolniti debele knjige. Vsi pa priznavajo, da je naš mojster največji sodobni znanstveni psihografolog ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi vsega evropskega jugovzhoda. Zato so nas zanimali njegovi uspehi tudi konkretno.

»O tem bi vam mogel pripovedovati dneve in tedne,« je dejal naš mojster. »Naj vam zadostuje, da sem analiziral doslej dosti nad 50.000 rokopisov ljudi vseh starosti, spolov, poklicev in narodov od otrok, ki komaj hodijo v šolo, pa do znanih državnikov, diplomatov, filmskih zvezdnic in zvezdnikov, veleposlancev, vojsk. Moje analize so bile čisto sprejete kot senzacije in moje uresničene napovedi so zbujele največjo pozornost. Moram vam pa priznati, da se je ogromna večina ljudi, ki se je zatekla k meni po analize značaja in navsote, zanimala pred vsem za stvari, ki so se nanašale na ljubezensko in zakonsko življenje. Nesrečne ljubezni in nesrečni zakoni so bili glavni predmet večine konsultacij. Šele daleč za temi prihajajo stanovske in poslovne zadeve, potem zadeve zvez, zdravstvenih dispozicij itd.«

Ali so vaši, na podlagi analiz značaja po pisavi dani nasveti, imeli dostikrat uspeh?

»Uspeh bi lahko imeli vsaj v 90 od 100 primerov, ako bi se jih ljudje držali in se točno ravnali po dobjenih navodilih. Kadar so to storili, uspeh ni izostal, kadar so jih pa prezrli, se je žal večina uresničilo tisto, kar bi se bilo lahko preprečilo. Doživel sem nešteto velikih tragedij, ki so se odigrale samo zato, ker se ljudje iz nevere ali iz kalnih drugih vzrokov niso hoteli ravnati po navodilih, ki so izvirali iz analiz njihove pisave. Pozneje so seveda to bridko občudovali. Lahko bi vam pokazal kup pisem, ki so mi jih v takih primerih napisali. Še več pa bi vam mogel pokazati zahval.«

Ali je moderna eksperimentalna psihografologija v zadnjih letih napredovala?

»V zadnjih 15 letih, odkar se z njo intenzivno ukvarjam, je napravila ogromne korake naprej in je danes že doseгла, da ji noben resen človek ne odreka več znanstvene veljave. Na nekaterih velikih univerzah so se ustanovile že stolice za to novo znanost, o njej se pišejo razprave v najuglednejših psiholoških, pedagoških, medicinskih, kriminoloških in drugih strokovnih revijah, a izhajajo tudi revije, ki so ji v celoti posvečene. Poslužujejo se je v vseh panogah javnega življenja in vedno bolj si utrjuje znanostno pot v veliko bodočnost, ki jo še čaka. Moram pa priznati, da se mora prav v Jugoslaviji bo-

riti z mnogo večjimi težavami, kakor drugod. Pri nas je še zelo veliko ljudi, ki menijo, da je psihografologija neke vrste »vedeževanje«. Krivi so tega v prvi vrsti šarlatani, ki se posebno v zadnjem času množijo kakor gobe po dežju, zlorablajo ljudsko lahkovernost. Dokler pri nas v tem pogledu ne bo reda, si psihografologi-

ja ne bo priborila tistega upoštevanja in spoštovanja, ki ga zasluži. Vendar sem prepričan, da ni več daleč čas, ko se nihče ne bo odločil za nobeno odločilnejše dejanje, preden se ne bo posvetoval z resnim, znanstvenim psihografologom.« Obiske sprejema v hotelu »Soča«. 427—n.

Z ljubljanskega velesejma Ljubljanski velesejem posluje nemoteno

Zelenjadni oddelek

Letošnja velesejmska prireditelj, ki je bila v soboto otvorjena, je privabila že v prvih dveh dneh precejšnje število obiskovalcev. Čeprav so razburjivi dogodki zadnjih dni marsikoga odvračali od velesejma in njegove izredno zanimive kmetijske razstave s 14 oddelki. Množice, ki so šle, tale o tem, kaj je vse mogoče videti zlasti na letošnji kmetijski razstavi, naj bodo prepričane, da nudi razstava mnogo več, kakor so splošno pričakovali. Nihče naj ne zamudi prilike za ogled letošnje velesejmske prireditve, ki je res velika manifestacija slovenskega napredka v kmetijstvu. Nikogar naj ne motijo govorice, da je velesejem zaprt ali da posluje v zmanjšanem obsegu. Vse take govorice so brez podlage. Ljubljanski velesejem dela nemoteno dalje ter bo ostal, kakor je določeno v programu, odprt do vključno 11. septembra.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklicni. Izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za plamene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

PEKARNO

Se stanovanjem oddam takoj. — Maribor, Vojašniška ul. 10. Informacije Josip Osolin, Laško. 2668

OBVESTILO.

Centenarni občinstvu sporočam, da sem prevzel znano krojaško delavnico Anton Prezelj, Vošnjakova ul. 4. Jamčim za prvovrsten kroj in izdelavo. Nizke cene! Istotako se priporoča tam se nahajajoče sprejemalnice za kemično snajenje in barvanje oblek za Wagner, Radovljica, pod strokovnim vodstvom gospe M. Prezelj. Vsa oblačila se vam v krojačnici elegantno zlikajo, na željo tudi popravijo, tako da imate za majhno ceno novo obleko. Priporočata se: Mila Prezelj, sprejemalnice za A. Wagner, Joško Počivšek — modno krojaštvo, Vošnjakova ul. 4.

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

OREHOVA JEDRCA IN MED dobite najceneje v »Medarni«, Ljubljana, Židovska ul. 6. 45. T

oglašuj

v mali oglasnik

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

»Slov. Naroda«

Iz Celja

—c Celjskemu sokolstvu! Sokol v Celju bo proslavil rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. na naslednji način: V torek 5. t. m. ob 20. bo slavnostna akademija sokolskega društva Celja I v Metnem gledališču. V sredo 6. t. m. ob 8. bo cerkevna proslava v opatijski cerkvi in nato v pravoslavni cerkvi, po službi božji pa bo v Narodnem domu sokolska proslava kraljevega rojstnega dne. Udeležba je strogo obvezna za vse članstvo in naraščaj. — Sokolski društvi Celje-matica in Celje I.

—c Slavnostna akademija Sokolskega društva Celja I v proslavo kraljevega rojstnega dne se bo pričela drevi ob pol 9. v Metnem gledališču. Udeležite se akademije v čim večjem številu!

—c Brivski in frizerski saloni v Celju bodo v sredo 6. t. m. zaprti vse dan, v petek 8. t. m. pa bodo odprti do 12.

—c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v sredo 6. t. m. zdravnik dr. Čerin v Prešernovi ulici, v petek 8. t. m. pa zdravnik dr. Premšak na Cankarjevi cesti.

—c Tragična smrt. Na cesti v Rakovljah pri Braslovcah je v nedeljo zvečer neki motociklist zaradi 76letnega posestnika Antona Brinovca iz Braslovca in ga podrl na tla. Brinovcu je pri karambolu počila lobanja, dobil pa je tudi hudo poškodbo na nogi. Prepeljali so ga takoj v celjsko bolnico, kjer je kmalu po prevozu izdihnil.

—c Umri je v nedeljo na Ložnici pri Celju 84letni preužitkar Jurij Keblić.

—c Tri nesreče. V nedeljo okrog 22. se je 30letni sodar Luka Cankar iz Lok pri Sv. Juriju ob Taboru zaletel z motornim kolesom v ograjo mostu v Grizah ter se močno poškodoval po glavi in rokah. Istega dne je neki kolesar na cesti v Što. rah podrl 29letnega delavca Franca Gabra z Dobrove pri Celju na tla in mu zlomil desno nogo v gležnju. Ko je 30letni Anton Ferlic, gostilničar na Cesti na grad v Celju, sekal v nedeljo doma meso, si je po nesreči odsekal desni kazalec in sredinec. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Dovolj ena sama glava

— Bil bi za to, da bi bila v vsaki družini samo po ena glava.

— Tudi jaz sem za to, odkar sem moral večkrat kupiti ženi in dvema hčerama klobuke.

PRODAJALEC

perfekten manufakturist, samostojen, agilen I-a moč, vojašine prost, se sprejme. Nastop službe po dogovoru. Ponudbe s točnimi navedbami službovanja na trdnico Rojnik Ivan, Slovenj Gradec. 2686

KAPITAL

POSJOILO V GOTOVINI

dobijo tako vsi državni in mestni nameščenci, upokojenci, učitelji, oficirji, žandarji, finančarji in drugi. Dolgoročno, ev. brez jamstva do 5000 din. Navodila daje »Adria«, Zagreb, Jurišičeva 8. Prilozite znamko. 2585

SOBE

OPREMLJENO SOBO

lepo, veliko in zračno, s souporabo kopalnice, oddam 1. septembra enemu ali dvema gospodoma, ev. s hrano. Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2658

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINIJEŠE

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

A P MELNIKOVA.

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— Prisilil norca, da bo molil boga, na si razbije pri tem glavo, je pomislil Murzej, dejal je pa: — Da, spominjam se tega, toda taka neumna misel se je mogla poroditi samo v glavi, utrujeni po prečuti noči.

— Mojim besedam ni treba verjeti, Ivan Gričarjevič, saj se lahko prepričate na lastne oči. Na to misel vas napotijo vaše lastne oči. Jaz nimam tako dobrega nosu kakor vi. In nitko, ki je razmotala ves klobček, ste tudi odkrili vi. Povsod je vam udaril v nos tisti vonj, zato izvolite poduhati, — je dejal Rybakov in razvezal zavitek. — Jaz ne duham ničesar, moja žena pa trdi, da ji nekaj diši.

Murzej ni bilo treba niti poduhati, da je takoj spoznal, da je to vonj, ki mu je udaril nekoč v nos iz zapuščene avtomobila na ulici.

— To pa ne zadostuje, — je dejal Murzej. — Mnogi ljudje lahko rabijo enake parfume.

— To je res, toda ogledite si dobro to, kar je v tem zavitku in spomnite se, kaj je imel v gobcu pes, kaj smo našli na pajčevini pod oknom in kaj je raslo pod tistim oknom, skozi katero je bil vržen v vilo ključ. Se spominjate? Zdjaj pa pomislite na mastne oljnat madeže in spomnite se, kako zamazan je bil avto, ki ste ga našli v Oranžni ulici.

— Od koga ste dobili vse to?

— Vse to pripada tisti, ki je osumljena umora in ki ste pod njenimi okni našli rokavico ter rože.

— Potrebna bo strožja preiskava, da se ugotovi, kako je prišlo vse to tja, je dejal Murzej. — Ni izključeno, da je nekoč vrgel rože tja, kajti tista, ki ste jo vi osumili, je izven vsakega dvoma, tem bolj, ker knezova smrt nasprotuje njenim interesom. Zaenkrat pa molčiva o tej stvari, da ne postaneva tarča dovptov in roganja ljudi, pa tudi zato, da pravi morilec ne izve tega. Povejte mi pa prosim, kako ste se vsega tega polastili, ko se vendar pripravljate na pot.

— Zaupal sem vse to svoji ženi. Pokazala je izredno nadarjenost. Pokazal sem ji rokavico, najdeno na kraju zločina, in opozoril sem jo na sledove.

— Kako je vse to izsledila?

— Dovolite, da zaenkrat to zamolčim. Povem vam to samo v primeru, če se bo moje sumničenje izkazalo ne samo kot smešno, temveč tudi kot utemeljeno. Moja navada je, ne izdajati svojih misli niti svojim predstojnikom, dokler si nisem sam na jasnem. Morda sem si samo s tem zaslužil sloves »čudodelnega« detektiva. »Gromska strela, kar vzame v roke, vse se mu posreči,« a če bi ljudje vedeli, koliko neuspehov sem že doživel.

XVII

Murzej je hotel posetiti Gromova. Da se je spomnil, da ga ob tem času ne bo doma. Da bi ne izgubil časa, je odšel k knezu Olegu Kiriloviču Kostrovu, ki bi bil tiste dni že lahko imel vesti od prijateljev glede mladosti svojega umorjenega brata.

— Kakor sem pričakoval, ni bilo na vesti o tajni bratovi poroki, ki naj bi bila vzrok umora, niti

besedice resnice, — je odgovoril Oleg Kirilovič na vprašanje Murzejeva. — Vprašal sem tri ljudi, ki so bili v mladih letih v najtesnejših stikih z mojim bratom. Vsi so se temu smejali, češ, le komu je mogla šiniti v glavo tako neumna misel. Vsi so mi zatrjevali, da je kaj takega izključeno. Nihče ni videl nikoli mojega brata pijanega, zlasti ne tako, da bi mogel v pijanosti skleniti zakonsko zvezo.

— Kdo je pa mogel zvedeti za naše prijateljstvo iz otroških let s Pavdinovo, kakor sta v mladih letih z bratom klicala Tanjo?

— V nobenem primeru noben prebivalec tega mesta, kajti jaz in moj brat v mladih letih nikoli nisva bila v njem. Kar se pa tiče Pavdinove, mislim, da svoj živ dan tega mesta ni videla.

— Zdi se, da ste se lotili slikanja, — je pripomnil Murzej in pokazal na stojalo, prevlečeno s platnom in obrnjeno k steni.

— Da. Pa ne samo, da sem se slikanja lotil, temveč me je tudi očaralo. Slikam portret Ariadne Georgijevne. To je izredno izrazit obraz. Zlasti njene oči, polne globoke zagonetnosti. Njihov pogled je naravnost mističen.

— Ali smem pogledati njen portret?

— Prosim, toda portret še daleč ni dovršen. Postava in obleka sta še vedno zarisana z ogljem in le na nekaterih krajih je risba že prevlečena z barvo. Obraz in oči so skoraj že dovršene — zadostuje le še neznatna korektura s čopičem. Obrnite stojalo, ta čas pa pripravim dobro razsvetljavo, — je dejal Oleg Kirilovič in odgnil zaveso na oknih.

Murzej je obrnil stojalo in ko je hotel prijeti na njem stojeko sliko, da bi ne padla, ga je knez opozoril:

— Pazite, da se ne umažete. V spodnjem desnem kotu je barva še sveža. Včeraj si je Ariadna Georgijevna sama zamazala roke in zamazala je tudi moje skice, tiste, ki leže na okrogli mizici pri paleti.

Obraz portreta je bil sijajno naslikan. Iz oči ji je odseval plamen, prodirajoč gledalcu v dno duše. V njih je plamela ljubezen, iz katere je odsevala prikrita brezobzirnost. V pogledu se je pretila radost v pritajeno žalost. Poteze ustnice so kazale ne glede na smehljaj na železno voljo. V vsej podobi je bilo nekaj mamečega, zapeljivega, toda nedostopnega.

— V tem kratkem času ste toliko naslikali? — se je začudil Murzej, presenečen nad knezovo umetnostjo.

— To je povsem razumljivo. Poznam njen obraz tako dobro, da ga lahko naslikam po spominu. Žal bom moral to delo kmalu za nekaj dni prekiniti.

— Zakaj pa?

— Slikajoč portret, sem ubil dve muki z enim udarcem. Prvič upam, da bom na eni izmed pomladnih razstav v Petrogradu razstavil to sliko, ki bo gotovo vzbudila pozornost, če že ne postane središče pozornosti vse razstave. Drugič sem se pa med portretiranjem tako dobro seznanil z Ariadne Georgijevno, da se mi je posrežilo premagati njen odpor, da bo izpolnila zadnjo voljo mojega pokojnega brata. Zato odpotujem jutrišnjem v Petrograd in Moskvo, da preprišem na njeno ime bratov denar, naložen tam v bankah.

— To je torej cilj vašega potovanja? Veseli me, da je končno premagala svojo ozkosrčnost, — je dejal Murzej.